

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JOZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

POLLHEGYEN.

— november 7.

(Tilos a szerelem!) Belátjuk, hogy a nemzeti kormányunk irtózatosságot okozhat sok nehézséggel kell megküzdenie. Különösen olyankor találkozhatunk csaknem leküzdhetetlen nehézségekkel, amikor a vérmes magyar szertartás dokumentálni, hogy hazájának kitélé is vannak határai. Azért esik nekünk rosszul, hogy amidőn a szomszéd Szerbia egy kis vonzódást tanúsít irányunkban, azt nem csak hogy nem viszonyozhatjuk, — de sőt mindenféle inzultusokkal igyekszünk kimutatni, — hogy reánk nézve ez a szerelem . . . tilos. Szerbiával vámbáborba keveredtünk, a Rákóczy-ünnepélyen az átránduló szerbeket hidegen fogadjuk, az egyetemi ifjúságot letiltják a szerbeknek szánt fátylas zenéről, Hát bizony ezek szomorú szépséghibái a beállott nemzeti korszaknak; elénekelhetjük szegény Szerbiának, hogy „csak titokban akartalak szeretni“, hogy továbbá annak „de nem szabad annak kivilágosodni“.

(Hol az egyetem?) Hol a Debreceni Protestáns Egyetem ügyében megindított mozgalom? Megmondjuk hol van. A Hortobágyon van. Mikor azt parcellázzák, akkor és abból jut megfelelő tőke a harmadikra, a Beeskay-egyetemre. A Hortobágy földjéből lesz Debrecen egyetemi várossá, a kálvinista Róma egyuttal magyar Athéné. Az egyetem ügyét és a Hortobágy hasznosítását tehát együtt és párhuzamosan kell kezelni.

(Cserelányok.) Ebben az operettben az az érdekes, hogy a táncosnők feltárják előttünk összes belsőseégeiket. Pedig Debrecenben adni kellene valamit a külsőségekre is! Vagy így hat a magyar publikumra a *macsics*, mint ahogy a törököt elandalítja a *hasis*? Ifju, az isteni Zsazsa hatása!

Birtokpolitika és munkásvédelem.

— Második közlemény. —

— nov. 7.

Nálunk a tudomány és az időszaki irodalom sokáig azt beszélte, hogy a nyugati művelt államokban a törvényhozás és kormányzás a polgárok gazdasági életébe közvetlenül nem nyúl belé; különösen perhorreskálja a modern állami rendszer a gazdasági munkálkodás állami támogatását. Ezelőtt tiz esztendővel még államszocializmusnak nevezték volna nálunk azt, amit például Franciaország csinál a közszállítások terén, amelyekben a munkásszövetkezetek szinte monopolisztikus jogokat nyertek, a gazdasági élet különböző foglalkozásaiban egyenes állami segítés útján. Németország a hivatalnoki lakások dolgában, a szövetkezeti és a telepítési téren, Anglia az irországi földmegváltásban, a munkát nem kapó iparosok dolgoztatásában. Természetes dolog, hogy nálunk sem soká maradhatott ez a felfogás érvényben, amely mellett a törvényhozás és kor-

mány összetett kézzel nézték nemzeti erőnk jelentékeny részének pusztulását. Elkövetkezett az az idő, amikor a kormányzásnak a tömegek érdekeit közvetlenül meg kellett nyulni, hogy haladásra bírja a tömegeket, amelyek teljesen szabad és saját erejükből való fejlődése a külföldön is csak teóriának bizonyult.

Kétségtelen, hogy a nyugati művelt népek vagyonban és műveltségben már erősen előre haladtak, mikor mi k hosszasan és pusztító háboruszkodások után a modern nemzeti élet első lépéseit kezdtük tenni. Rövid idő alatt sokat kellett végeznünk, hogy legalább a külső keretekben felemelkedjünk a nyugati művelt államok színvonalára. Az ilyen gyors munka nem lehet hiba nélkül való. De a közelmúlt gazdasági fejlődésének kellemetlenségei nem tartoznak e sorok keretébe. Csak arra akartunk ráutalni, hogy amikor a kormány megindított nagy szociálpolitikai akciójával erős eszközökkel a milliók mindennapi életébe nyul, tulajdonképpen a nemzeti haladásnak a közelmúltban háttérbe maradt kérdéseit veszi munkába. Ez a körülmény adja meg e munkának jellegét és értékét.

Alsóbb néprétegeink a szegénység és elnyomott helyzet kínzó öntudatára jutottak. Ezt az öntudatot lelkiismeretlen izgatók az állami és társadalmi rend ellen való izgatásra használták fel. Az izgatásnak legokosabb ellenszere a reménytelen szegénység és az el-

REGÉNY A VADSZOLÓVEL BEFUTTATOTT KUNYHÓROL.

Írta: Vidovich Ernő.

V.

Két év múlva.

Édes Magda!

Ides tova két éve, hogy ismerjük egymást, két éve, hogy az életem boldogsággá változott, két éve érzem a maga jószágos lelkének édes suttogását ebben a rideg, gondozatlan legénylakásban.

Ha nappal hazajövök besüt a napsugár az ablaküvegen s szeszélyes cirádákat alkotva, írja le a falra a maga nevét.

Ha éjjel felébredek álmomból, ott érzem magát mellettem, kezét a homlokomra teszi s úgy suttogja: Aludj, s álmodj rólam. Minden gondolatom, minden tettem összeforrt, e két esztendő alatt magával, ha valamit tettem, csupán azért tettem, hogy magának örömet szerezzek, minden gondolatommal annak a ragyogó jövőnek képeit festegtettem, amelynek el kell jönnie.

Ma érzem, hogy el fog jönni, rövid idő alatt, ott leszünk a vadszolóvel befuttatott kis kunyhónál, amelynek ajtajában elhagy bennünket minden világi gondolat, a kunyhó

szentséges templom lesz, a mi boldogságunk temploma.

A magam embere vagyok, Magda. Nem akartam ezt megírni magának, amíg el nem rendeztem mindent, most megírhatom. Ködbe boruló hegyek alján áll egy kis ház, vadszolóvel van körül futtatva. Szegényes lakás az, három szobor van benne, mellette kis kert, amelynek végén csörgedező vidám hegyipatak siet tova. Azontul belevész az egész táj az ős rengetegbe. Szembe a kunyhóval a templom, egyszerű székely templom, de a harangja oly édesen, oly vidáman szól. Körülöttünk az egyszerű nép, az egész faluban nem lakik más, mint józan, becsületes székelynép.

És én oda fogom magát elvinni, Magda. Ott akarom, hogy reám hajoljon, ott mondjuk egymásnak az első igaz vallomást. Ott legyen igazán az enyém a lelke s ott fogom én tiszta szívből ígérni, hogy ebben az életben nem lesz más gondolatom, csak maga, Magda, édes Magda. Sokszor feltámad bennem mostanában az a gondolat, megérdemlem-e azt a nagy boldogságot, amelyben részem lesz s úgy érzem, nem érdemlem meg.

Korán árván maradtam. Ma is élénken emlékezem arra a pillanatra, mikor a bátyám megfogta a kezem s odavezetett egy fekete emelvény mellé, s maga zokogott s én

egyre azon gondolkodtam, vajjon ki bántotta Gergely bátyám, hiszen még sohasem láttam sírni. Akkor hat éves voltam. S visszaemlékezem husz éves koromra, akkor meg ott állottam a bátyám ravatala mellett, sokáig érzéketlenül néztem azt a véres, szétroncsolt koponyát, alig tudtam megismerni az ismerős, szelíd vonásokat. Nem tudtam elhinni, hogy eggyel kevesebben vagyunk a világon, hogy a jószágos bátyám itt hagyott a nélkül, hogy utoljára megcsókoljon.

Asszonyért halt meg s én akkor meggyűlöltem az asszonyt, azt az asszonyt, aki megrontó gyilkosa a férfinak, aki csak átkot hoz a földre. Lassan azután rájöttem, hogy hazug eszméket rejtek magamba, a melyeket magam sem hiszek, szóval nem tudtam kiolai magamból a mérhetetlen idealizmust. Akkor komponáltam azt a hazug mesét, a melynek a boldogságom köszönhetem.

És aztán egy nyáron megismertem magát. Visszaidéztem a multat, mikor először találkoztunk, mikor közönyösen kezelt szorítottunk a lépcsőházban. Sokszor kérdeztem már önmagamtól, nem éreztem-e akkor valami titkos gondolatot, jóslatot, de nem éreztem. Közönyös voltam, két éve nem ismertem már mi a szerelem, csupán romboló szenvedélyeimnek éltem s szinte sovárogyva

nyomottság érzésének törvényes eszközökkel való elosztása. Aki népünk lélekát ismeri, tudni fogja, mit jelent a földmivelésügyi miniszter által kidolgozott négy javaslat, melyek egyike a telepítésről és parcellázásról szóló 100 milliós telepítési és parcellázási akciót indít meg, a másik a munkásházak építéséről szóló már az első évben 10—12 ezer gazdasági munkásnak teszi lehetővé a saját ház építését, saját családi otthon alapítását. A harmadik gazdasági eselések jogviszonyait szabályozza, hogy világosan rendezze azokat a kérdéseket, amelyek miatt ma a gazdák és eselések jó viszonya leggyakrabban megzavaródik. A negyedik munkásvédelmi szabályokat alapít meg és nemcsak elvétel az itt-ott rovásukra üzött visszaéléseket, de jogi képviselőtüket is szabályozza, a munkásvédelmet hatósági feladattá teszi.

Bizonyos, hogy a tengertúlra száz meg százezer vérünknek jó nagyrészt nem éppen a mai napnak nyomorusága vitte ki, hanem az, hogy reménye sem volt sorsának javulására. A telepítés és parcellázás, a munkásházak intézménye bizonyosan versenyezni fog az amerikai kereset kilátásával. Egyik-másik visszaélést, amelynek során valamelyik családtagja méltatlanságot szenvedett, szociálista izgatók kitűnően tudták felhasználni az ő szes munkaadó gazdák ellen való lázításra. Mert rendes körülmények közt a munkásnak nem volt szabályozott hatáskörű támogatója s szociális berendezkedésünk e hiányát az izgatás nagy sikerrel használta fel a felső gazdatársadalom a „börkabátosok” megbélyegzésére.

Mi sem szükségesebb, minthogy a felsőbb társadalmi rétegek, a gazdák, a tisztviselők, bármiféle foglalkozású emberek, akik a néppel érintkeznek, a

vártam azt a pillanatot, mikor megfordítják a címet az ősi Alajthy kriptán és velem sirba száll az utolsó Alajthy.

S beszélünk egymással pár napig közönyös do gokról. Isten tudja, mit éreztem akkor este, mikor egyszerre beszélni kezdtem először igazán magának. Mert csak az ok volt hazug Magda, maga a keserűség igaz volt. Filozófusnak éreztem akkor magam, aki megtagadta önmagát s új filozófiát hirdet, a melynek alaptétele a keserűség. Ember kell ahhoz Magda, hogy valaki az élet boldogságát a keserűségben keresse és azt mondja, hogy a legnagyobb boldogság a — boldogtalanság. A kellemes órák emlékéit előbb-utóbb elkopattja a megszokás, de a keserűség örökre úgy él a szívben, a mint első pillanatban éreztük.

Mondanom sem kell, hogy nem hirdetem többé ezt a filozófiát. Maga megígért, hogy mi az élet igaz boldogsága s ma fanatikusan hiszem mindazt, amit maga hisz.

Emlékszik még az utolsó találkozásra? Mikor a télen maguknál voltam s ott ültünk a maga kis szobájában. Egymás kezét szorítottuk, egymás szemébe néztünk s maga meghatottan mondta:

— Mikor megyünk a mi kis kunyhónkba?

Soha még szebb, magasztosabb imádságot nem hallottam. Felemeit, igazi férfivá tett a kérdése, hiszen addig mindig azt mondta, hogy az a gondolat kivihetetlen. Magának köszönöm az életem minden boldogságát s én semmi jót nem tettem még.

Jöjjön Magda, én várom, a vadszölővel befutott kunyhó ajtaja nyitva van.

Pál.

most meginduló birtokpolitikai és munkásvédelmi akció mibenlétét és jelentőségét a nép tudatába átvigyék. Fontos dolog, hogy ez az akció mindenfelől bizalommal, az arra hivatottak részéről pedig a közreműködésre való szíves hajlandósággal találkozzék.

Politikai hírek.

— **A király Budapesten.** Budapestről írják: Most már bizonyos, hogy a király a delegációk megnyitására Budapestre jön, és itt hosszasan fog időzni. A budai várban máris folynak az előkészületek a király fogadására. Ő felsége november hó 22-én érkezik magyar fővárosába, a delegációkat pedig 24-én fogja megnyitni trónbeszéddel a budai várpalotában. A király itt időzése alatt a delegátusok tiszteletére udvari ebédek lesznek. Mint értesülünk, a király budapesti tartózkodása alatt a Bécsben székelő nagykövete is lejönnek a magyar fővárosba.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, nov. 7.

A képviselőház mai ülésén megint az iparpártolásra vitatkoznak. Ez nem nagyon érdekli a tisztelt honatyákat s talán nem is jönnének el az ülésre, ha a vitában mellékesen nem merülnének fel olyan érdekes és pikáns kérdések, mint például a Froedelbotrány. Mindjárt az ülés elején volt is egy érdekes felszólalás ezen tárgyban. — Török Ferenc tiszteletadó ur nyilatkozott az ő megvesztegetéseiről. Az ülés végén interpellációk lesznek. Henc Károly interpellál a villamos vasúti alkalmazottak elfojtott sztrájkja dolgában, Oláh Aurélnak pedig a hajdumegyei tanfelügyelőségre van panasza.

Just Gyula elnök negyed tizenegy órakor hívja meg az ülést.

Báth Endre jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hitelesítettek.

Az **elnök** bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyek Rákóczy és bujdosó társai hamvainak Orsován történt átvételénél felvett jegyzőkönyvet a Háznak átküldi.

Több kérvény bemutatása után az **elnök** előterjeszt az összeférhetetlenségi zsúri ítéletét Bernát Béla ügyében.

Hoitsy Pál pénzügyi-bizottság előadója bemutatja az állami számvételek módosításáról szóló törvényjavaslatot, s kéri annak bemutatását, szétosztását, és napirendre tűzését.

Markhot Aladár az igazságügyi bizottság előadója jelentést tesz a közönséges büntetések kiadatásáról Görögországgal kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok.

Következik

az iparfejlesztésről

szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Kossuth Ferenc: A múlt ülésen nem foglalt el határozott álláspontot Eber Antal módosítása dolgában. Most azonban kijelenti, hogy Eber módosítását nem fogadja el.

Török Ferenc: Személyes megtámadtatás címén kér szót. Simonyi Semádam Sándor a múlt ülésen a Székely erdő panamák ügyével kapcsolatban az ő nevét is felemlítette. Azzal vádolják, hogy ő a csik-

megyei leghírhedtebb erdő panamázóktól 6000 koronát fogadott el választási célokra. Nos, ő csakugyan elfogadott 6000 koronát Hereiberg Károlytól, aki őt megakartja vesztegetni. (Zaj. De azért ment bele ebbe a dologba, hogy beletekinthessen az erdő panamák rejtelmeibe. (Nagy zaj))

Kelemen Samu: Simonyi-Semádam Sándornak a múlt ülésen elhangzott beszédére reflektál. A nagyipar fejlesztése közérdek, mert mai és ház munkásszakasz kényeret és új fogyasztókat terem. Ezért nem érti azt az óvatosságot, amelylyel a néppárt a javaslatához hozzájárul. A kisajátítást nem tartja nemzeti veszedelemnek, Simonyi. Eddig az ipar érdekében alig tettünk valamit, de már az a szubvenció is, amelyet eddig adtunk busásan meghozta kamatait Eber indítványát nem fogadja el.

Csizmadia Endre: Jogi szempontból bírálja a javaslat nyolcadik szakaszát. A kereskedelmi miniszter módosítását fogadja el.

Eber Antal: Szavainak félremagyarázást értelmet akarja megmagyarázni. Kéri a Házat, tekintettel módosításának fontosságára, engedje meg, hogy részletesen beszélhessen. (Helyeslés.) Kifejti, hogy módosítására feltétlenül szükség van s kéri a Házat, hogy azt az előadó javaslatával szemben fogadja el.

Polónyi Géza: Eber indítványa ellen szól, mert az veszélyt rejt magában. A mit Eber a sztrájk törvényre vonatkozólag mondott, azt ő határozottan visszautasítja. Nem szabad engednünk, hogy a függetlenségi párt kebelében iskola alakuljon, mely ellenzők a párt szép tradíciójával. (Taps.) Aki azt hiszi, hogy a kormány a munkás kérdést csak poliális kérdésnek tekinti, az vagy félreértette, vagy szándékosan félremagyarázza a kormány felfogását. Ennek a kormányának, mely a munkások érdekében annyi javaslatot előterjesztett, ezt a szemrehányást nem teheti. (Zajos helyeslés.) A kormány nem a munkások ellen akar fellépni, hanem azok ellen, akik a sztrájkokat üzletszerűen csinálják. (Zajos éljenzés.) Ebben nem támadásra, hanem támogatásra számít. (Zajos éljenzés.) Mi a magyar nemzeti állam kormányja vagyunk és mindenki szembe talál bennünket, ha ez ellen állást foglal. Most a kisajátításról beszél s kifejti, hogy ennek korlátozása a szegény nép érdekében történik. Kéri, hogy a Ház ne fogadja el Eber módosítását. (Helyeslés)

Eber Antal: Kossuth Ferencsel egy nézetben van, tehát egy társaságban lesz azokkal, akik az igazságügyminiszterrel szemben kivándorlásra kényszerítik az országot. A mi a hazafiságot illeti, ő csak azt mondotta, hogy ezt a kérdést nem lehet megoldani a hazafiatlanság vádjának felvetésével. Jó párt-ember akar maradni, de olyan értelemben, hogy ő gazdasági kérdésekben vakon és kritika nélkül menjen tovább, nem tartja magára nézve kötelezőnek a párhuzást.

Nagy Emil előadó: Kéri az előadó módosítással elfogadni a nyolcadik szakaszt.

Elnök: Szavazásra bocsátja a kérdést. A Ház a nyolcadik szakaszt Kossuth Ferenc módosításával fogadja el.

Elnök: Követ Emil a kilencedik szakasz!

Jegyző felolvassa a szakaszt.

Mekutz Győző: A második bekezdéshez nyújt be, mert ezen új garanciák részben feleslegesek, részben hatálytalanok. Éppen a parlamentarizmus szempontjából, nem lehet ilyen intézkedéseket a törvénybe felvenni.

Kossuth Ferenc: Midőn a módosításra reflektálna, maga is benyújt módosítást. A kormányának az az álláshontja, hogy fejleszteni kell a nagyipart, de a kisipart és háziipart is pártolni kell. A módosítás arról szól, hogy a rendelkezésre bocsátott összegből a kisipar és a háziipar is támogatandó. Ami a diskrecionális jogot illeti, minden egyes utalványozásról jelentés tétel az állami számvételeknek, meg a zárszámadásba bele veszi. Arra kéri a Házat, hogy a miniszter diskrecionális jogának ellenőrzésében ne menjen a túlzásba, mert könnyen megtörténhetik, hogy nagy szeretetünkkel megöljük iparunkat. A módosítást nem fogadja el. A kilencedik szakasz tisztá a kijelentette

más, hogy az országos ipartanácsot törvény útján szabályozza.

Felkiáltások: Legyenek benne képviselők!

Olay Lajos: Mindenre, csak képviselőkre nem lehet bízni ezeket az ügyeket. (Nagy zaj.)

Kossuth Ferencz: Kijelenti, hogy teljes bizalommal viseltetik a képviselők iránt. A törvény elég garanciát nyújt a miniszterek visszaélései ellen. Különben is, ha egy miniszter vissza akarja élni, rendelkezésére állnak más pénzek, száz és száz milliók és nem kell ehhez az aránylag csekély összeghez nyúlnia. (Eljenzés)

Elnök: Ot percere feltüggeszti az ülést.

(Távirati tudósítás.) Szünet után

Olay Lajos helyteleníti, hogy a képviselőket is bevonták az ipartanácsba.

Kossuth megnyugtatta minden irányban Olayt.

Pinterovits Antal. Horvátul módosítást nyújt be, melyet **Kossuth** fel szólalása után visszavont.

Bozoky Árpád, Mezőfi Vilmos, Lengyel Zoltán rövid felszólalásai után a kilencedik szakasz tárgyalásának folytatását holnapra halasztották.

Ezután interpellációk következtek:

Henc Károly a legutóbbi villamos-sztrájk ügyében interpellálva azt mondja, hogy a kormány asztrájkban nem járt el kellő eréllyel. Interpellációját a kereskedelmiügyi és a belügyminiszteriumhoz intézi.

Utánna ugyan a villamos-sztrájk ügyében személyes kérdés formájában felszólalt **Vázsonyi Vilmos** és **Bathányi Tivadar gróf.** Mindketten védve a munkásokat és a vállalkozókat okolják a villamos sztrájkért, mely megzavarta nemzeti ünnepüket.

Vlád Aurél interpellációját holnapra halasztotta, mire az ülés 3 óra-kor véget ért.

A vármegyei tisztviselők fizetésemelése.

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 7.

Az 1904. évi X. t. c. 1. § a kimondja, hogy a vármegyei tisztviselőket az állami tisztviselőkkel egyenlően a megfelelő rangosztályokba sorozza.

A törvények szerint a vármegyei tisztviselők állásuknak megfelelően a VI. től a XI. fizetési osztályba soroztatnak.

A belügyminiszter a múlt héten intézkedett a törvények végrehajtása tekintetében és erről Hajdúvármegyét is értesítette. A megyei számvevői hivatal ennek alapján egybeállította a vármegyei tisztviselőinek fizetését. Az összeállítás szerint a törzsfizetés következő lesz:

Kovács Gyula alispán 6400, **Pákozdy Sándor** főjegyző 4800, **Pénzes Sándor** árvaszéki elnök 6000, **dr. Czeglédy Mihály** főügyész 5400, **dr. Losonczy Álmós** 4100, **Nábráczky István** főszolgabíró 4800, **Orosz Sándor** főszolgabíró 4400, **Nemes Zoltán** főszolgabíró 3600, **Orosz Endre, Sepsy Dezső** árvaszéki elnökök 4400—4400, **Cseke Mihály** dr. elnök, **Dávidházy Sándor** jegyző 3600—3600, **Ludány Géza, Miskolcay Lajos** szolgabírók 3200—3200, **Weszprémy Károly** levéltáros 3600, **Datny Barna** aljegyző, **dr. Téchy Jenő** járásorvos 2200—2200, **dr. Nagy Kálmán** járásorvos 2400, **dr. Nábráczky Béla** jegyző 2600, **Rózsa Ernő** szolgabíró 2000, **Horváth Kálmán** levéltáros segéd 2000, **Papp Lajos** ár. nyilvántartó 2400, **esetári Szűcs István** iktató 2800, **Fényes Gyula** ár. iktató 2600, **Jócsay Antal** 2600 korona. Fizetésemelésben részesülnek még az úrnokok. A magasabb fizetést visszamenőleg

július 1-től kapják. A miniszter elrendelte, hogy a közgyűlésnek is jelentésük be a dolgot.

A vármegyei tisztviselők azt óhajtották, hogy ez ügyben rendkívüli közgyűlés legyen, hogy már december hó végére megkaphassák a fizetési többletet. A rendkívüli közgyűlés azonban elmarad és csak a december közepe táján tartandó rendes közgyűlés elé kerül a fizetésrendezés.

A tisztviselők körében ez elégedetlenséget kelt, mert így, míg a közgyűlési határozat végleg megerősítést nyer, elmúlik legalább 4 hét és így a legjobb esetben is február első felében élvezhetik a magasabb fizetést.

A Debreceni Ipariskola ügye. Értekezlet a kamaránál.

— Saját tudósítónktól. —

— nov. 7.

Hogy egy teljesen a feladata magas latán álló erős iparos nemzedéket neveljünk annak egyik főfeltétele az ipariskolák felállítása. Debrecen még mindig nélkülözi a nemzeti előrehaladás és nagy horderejű intézményét. Pedig ha igaz az a jól és büszkén hangzó kijelentés, hogy „Debrecen az iskolák városa”, akkor annál szomorúbb és szegényesebb, hogy az iskolák városában mindeddig az ipariskolának híre hamva sincs.

A nemzetek éltetője, a politikai és fegyvers harcok jelszava és ütközője, az ipar, melynek önállósítása a nemzet legfőbb követelése, a legmagyarabb, legnagyobb vidéki városban egyetlen iskolával nem bír, mai napig. Valamennyi nagyobb vidéki város versengve és nagyáldozattal teremtette meg azt az intézményt, mely az iparos polgárságot és annak jövő nemzedékét az élet küzdelmeiben megerősíteni képes, egyedül Debrecen maradt el, itt csak egy kényszerű tanonciskola van, mely most alakul ki hivatásának megfelelőleg, egyébb semmi.

Annál nagyobb dicséret illeti a város azon belátó férfait, kik fölismerve az ipari nevelés nagy jelentőségét, igyekeznek helyrehozni a mulasztást s egyengetik a jövő útját.

Ebben az ut egyengetésben alapvető lépés történt ma, amikor a kereskedelmi miniszter küldetésében **Vig Albert** kir. iparkutatási igazgató leérkezett s a város és a kamara képviselőivel beható tárgyalást folytatott egy Debrecenben létesítendő iparos nevelő intézmény felett. A tanácskozáson kivül **Kovács József** polgármester elnöke alatt részt vettek **Serli Ede** és **Szent Királyi Tivadar** kamarai alelnökök, **Szavay titkár**, **Magoss György** főügyész, **Ronesik főszámvevő**, **Aczél Géza** főmérnök, **Polgár** iparfelügyelő, **Tóth István**, **Dávidházy Kálmán**, **Stegmüller Árpád**, **Varga** tb. tanácsnok.

Az élnök vitában valamennyien résztvettek s érdeklődéssel hallgatták a megjelent főigazgató szakavatott fejtegetéseit. Az értekezlet megállapodott abban, hogy a létesítendő intézmény, úgy mint a korábbi tárgyaláson már tisztázódott, az iparoság szélesebb tömegeit legyen képes a megfelelő szakmákban kiképezíteni.

Változó tanfolyamok lesznek különféle iparok számára, ezekbe bizonyos segélylyel vétetnek fel a jelentkezők külön a mesterek s külön a segédek. E 6—8 hetes tanfolyamok mellett esti tanfolyamokon művelődhetik a helyi iparos ellem, mely nappal munkában áll. A műhelytanfolyamok mellett elméleti és rajztanítások lesznek állandósítva. Addig is, míg a város és a keresk. minisz-

ter ur költségekre nézve megegyeznek, ideiglenesen egy-két tanfolyam (cipész, szabó) már ez évben megnyílik.

KÖZIGAZGATÁS.

Vállalatok adója. Az 1905—1906-ik évi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának kivétési lajstroma elkészülvén, az 1888. évi XLIV. t. cz. 16. §-a értelmében folyó évi november hó 8-ik napjától november hó 15-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthetik meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásukat a városi adóügyosztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételni nem fognak. Debrecen, 1906 évi november hó 7-én. A városi adóügyosztály.

Egyház és iskola.

A debr. kerületi tanári kör f. hó 10-én szombaton délután a kollégium kistanácsstermében gyűlést tart, melyen **dr. Tröhle Vilmos** nyíregyházi főgymnasiunai tanár. Középiskolai nevelésünk fogyatékosága címen **dr. Wistorisz József** tanár pedig, az iskolai ünnepek címen fog felolvasni.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— nov. 7.

Soroznak . . . itt is, ott is
Hiányzik az ujonc tele.
Hol vannak? a Cunard hajói
Vannak szegényekkel tele,
Amerikában — oda nézz tán —
Van a felemelt ujonc létszám!

A Csokonai-kör téli felolvasásai.

november 7.

A Csokonai-kör felolvasó évadja a hagyományos szokás szerint november 17-én, Csokonai születése napján nyílik meg és be fog nyúlni a tavasz közepébe.

A felolvasó ülésekre a Csokonai kör választmányának és a debreceni íróvilágnak majdnem minden nevesebb tagja felajánlotta a maga munkaerejét, úgy hogy havonként legalább egy felolvasó ülésre számíthat a közönség.

Az első felolvasó ülés műsora már kész, minden számát helyi erők fogják betölteni s az egész ünnepi este majdnem kizárólag a Csokonai-kultuszt fogja szolgálni.

Ugy Debrecen, mint vidék társadalmának előkelő körében nagy érdeklődéssel néznek ezen közkezdveltségnek örvendő, irodalmi becsű és színvonalu estélyek iránt. Mi is örömmel adunk róla híradást, mert hisz városunk társas életében az ily irányu esték valóságos ürt töltenek be.

* **A városháza kibővítése.** Az építési bizottság tegnap délután ülést tartott. A városháza kibővítésének ügye képezte a gyűlés legfontosabb tárgyát. A bizottság a városház építése ügyében nem határozott, hanem felhívja a tanácsot, hogy a pénzügyi palota létesítésének szorgalmazza. Ha a pénzügy-

igazgatóság jelenlegi épülete felszabadul az esetben nincs szükség a városháza kibővítésére, mert a pénzügyigazgatóság épületébe helyeznék el a hivatalokat.

* **Az állandó bíráló választmány ülése.** Az állandó bíráló választmány ma délelőtt fél 11 órakor nagyfontosságú ügyben fog dönteni. Az igazoló választmány nyúlvalevőleg igazolta a legutóbbi városatyai választásokat. Az igazoló választmány határozatát a Csapó, Varga- és Hatvan-utoai választások ügyében megfellebbezték. Ezeknek a fellebbezések ügyében dönt az állandó bíráló választmány.

* **A kamara közgyűlése.** A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara 1906. évi november hó 15-én, csütörtökön délután 3 és fél órakor székháza tanácstermében (Piacutca 69. szám) rendes közgyűlést tart. A közgyűlésnek több fontos tárgya lesz: I. Előzői előterjesztések, ennek sorain 1. A miskolci kamara 25 éves jubileumi ünnepe. 2. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának és debreceni fiókindezetének köszönete a kamara üdvözlésére. I. a) Dr Rác fogalmazó előadása a kisipari árszűrésekről és közös munkabéri egyezményekről. II. Titkár jelentése az ügyszorgalomról. III. Miniszteri elintézkedések a kamara előterjesztéseire. IV. Alkalmegéyes ügyek. V. A fakivitel szabályozása. (Az Orsz. Iparegyesület szakértekezlete a kamara kezdeményezésére.) VI. A vagyonhiány és káosztartás. VII. Végrehajtási jogunk reformjához. VIII. Szakoktatási ügyek. 1. A debreceni mester tanfolyamok. 2. Ipari vándortanfolyamok. 3. A debreceni iparos tanoncskola reformja. 4. Házipari tanfolyamok a kerületben és azon kívül stb.

* **Thaly Kálmán nem jön.** Tegnap számunkban arról adtunk hírt, hogy nagynevű történetírónk: dr. Thaly Kálmán t. hó 12-én városunkba érkezik. Ez a hír, mely Thaly Kálmánnak polgármesterünkhöz intézett levelén alapult, városzerte osztatlan örömet keltett, mert arról tanuskodott, hogy a II. Rákóczi Ferenc fejedelem s a többi szabadsághősök hamvainak hazaszállítása körül kifejtett tevékenységének, utazásának és irányító szereplésének fáradságait s izgalmaikat dr. Thaly Kálmán már kipihente. Ma sajnos, arról értesülünk, hogy a nagy felvontásnak, éjszakázásnak, éles, hideg levegőn való szónoklásnak következményei, némi késedelemmel mégis kezdenek mutatkozni, s dr. Thaly Kálmán lejövetele, orvosi tanács folytán a folyó évről elmarad. Nagyon sajnáljuk, hogy szeretett tudósnknak hazafiai boldogságát, melyet régi vágyának megvalósulása nyújt, a túleröltetés eljáró reakciógyöngél kedés alakjában megzavarja. De e reakciónak késése az ellenálló képességnek bizonyítéka, mely a bajon csakhamar diadalmaskodni fog, a mit tiszta szívből kívánunk. Arról pedig biztosíthatjuk dr. Thaly Kálmánt, hogy bármikor jöjjön is közibünk iránta való hálánk és lelkesezésünk soha sem fog csorbát szenvedni.

* **A magyar piarista rend.** Magyar Gábor, a magyarországi piaristák rendfőnöke és címzetes főigazgató most adta ki a vezetése alatt álló tanítórend 1906-907. évre szóló névtárát, mely az elmúlt iskolai év statisztikai adatait közli. A piarista-rendek Magyarországon 25 rendháza van, melyek ezen idő szerint 391 rendtag működik. Ezek közül 238 tanítással foglalkozik, 129-et pedig a tanári pályára készítene elő. A piaristák 17 fő, 7 alimnáziumban és 3 népiskolában tanítanak. Iskoláikat a múlt évben

8905 tanuló látogatta. Leglátogatottabb a szegedi (763) és a budapesti (754) iskolák voltak. A magyarországi piarista rendnek most a római kormánytanácsban is van egy tagja, s mint ilyen Váry Felleit van kiküldve. Az elmúlt évben a rendnek 8 tagja halt meg, de újabb 23 noviciussal szaporodott. A rajz- és tornatanításon kívül a rendnek még 34 világi tanára és tanítója van, Elket részint erre a célra szolgáló alapítványokból, részint a piarista rend vagyonából fizetnek s így ezekkel együtt a fent említett iskolákban 266 tanár működik.

* **A Szent-Erzsébet Négyelet** tegnapi tartotta havi gyűlését. Igazgatónak választotta Gróf Ferenc prépostot s titkárnak Eberhardt Béla kegyesrendi tanárt, jegyzőnek Uj Sándort. A minden évben szokásos Erzsébet nap előtti perselyezést az idén is megtartja a róm. kath. templomban délelőtt 7-12 óráig. Az első thea estélyt e hó 18-ára halasztotta el. A karácsonyi vásárt ez év dec. 8-9-én tartja. A megerősített alapszabályokat ki nyomtatja és a tagok között kiosztja.

* **A visszavont Wafferoock.** A nyáron a honvédisztek körében, de még a közvéleményben is nagy visszatetszést keltett az a rendelet, amelyben a honvédség egyenruházati szabályzatát állapították meg. A rendelet eltörölte az aranyzsinóros magyar attilá viselését és helyette a német Wafferoock mintájára szabott dolmány viselését tette kötelezővé, amivel elvette a honvéd egyenruha szép, magyaros jellegét. A miniszter rendeletének visszavonása végett Szatmárnémeti város közönsége fölirt a törvényhozáshoz, Lengyel Zoltán pedig interpellációt intézett a miniszterhez, aki azonban kijelentette, hogy a rendelet kiadása még elődjének idejében határozottat el és ő most mitsem tehet megváltoztatására. Hozzátette még Jekelfalussy, hogy a maga részéről nem fog elzárkózni az elől, hogy a honvédség ruházatánál is kidomborodjék a magyar jelleg. Megbízható forrásból most arról értesülünk, hogy a honvédelmi miniszternek Andrássy Gyula gróf helyettes miniszter közbenjárására a király legközelebb visszavonja a sérelmes rendeletet, megszünteti a dolmány kötelező viselését és a régi magyar attilát meghagyja a honvédség diszruhájának. Az új zubbony azonban, amely azonos a közös gyalogság zubbonyával, anélkül, hogy németes szabásu volna, megmarad továbbra is, mert sokkal praktikusabbnak bizonyult, mint a honvédség régi zubbonya. A régi honvédbluzon a galléron levő aranyzsinór feltörte az izmokat és sokszor sebet is okozott. A honvédtisztekről, akik eddig is bizonyos restelkedéssel öltözték magukra az új és furesza diszruhát, rövidesen eltűnik tehát a kétszoros megnevezhetlen színű németes dolmány. Hyenek a mi katonai vívmányaink. — Először elvesznek tőlünk valamit, aztán visszaadják.

* **Aehrenthal Oroszországban.** Aehrenthal báró közös külügyminiszter ma adja át Carszkoje-Szeloban Miklós orosz cárnak visszahívó levelét. Azután a cárné fogadja bucsu kihallgatáson a külügyminisztert és nejét.

* **A belügyminiszter a tüdővész ellen.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tegnapi kibocsájtott leiratában, sürgős intézkedések tételére hívja fel a törvényhatóságokat is a tüdővész terjedése ellen való védekezés céljából. Sokkal pusztítóbb ez a betegség — ugymond a miniszter a leiratában — a közönséget rémületbe ejtő pestisnél és koleránál, amelyek rohamosan lépnek fel s aztán évtizedekre eltűnnek; míg a tüdővész szakadatlanul nemcsak pusztít, hanem a fertőző csújának elszórdása folytán még terjed is. Hogy a tüdővész ellen való

szigorú küzdelem milyen fényes eredményel jár, azt Anglia és Franciaország példája igazolja. Ennek a példának a nyomán, a városok főhadata lesz, hogy a tüdővész és általában a fertőző betegségek ellen a leg-erélyesebb intézkedéseket tegye meg. Főszüljt a betegek elkülönítésére kell fektetni, valamint a szakszerű fertőtlenítésre. Gondoskodni kell szabályrendeletileg arról, hogy a köznépet a fertőző betegségek veszedelmea voltáról fölvilágosítsák. Gondoskodni kell járványkórházak fölállításáról, olyan veszélyes fertőző betegségekben szenvedők részére, akiknek a rendes kórházakba való fölvétele a többi betegek veszélyeztetné. Ez nem fog nagy terhet róni a városra, mert a költségek felét az országos betegápolási alap fedezi. Felhívja a miniszter az összes városokat, hogy az irányu szabályrendelet megalkotásáról gondoskodják s azt az év végéig fölterjessze jóváhagyás végett.

* **Szenzációs öngyilkosság.** Dáváról távirják: Brady aranybánya sztanzsai telepén szenzációs öngyilkosság történt. Jeszenszky Ottó bányatársulati fiatal főtisztviselő anyja szemelátára vadász fegyverével szíven lötte magát. Szörnyet halt. Jeszenszky vadászatról jött haza, szolgáljával lehuzatta osizmáját, miközben fegyverét kezében tartotta. Mit sem sejtő anyja előtt állt. Egyszerre Jeszenszky lábujjával megnyomta a ravaszt, mire a fegyver eldördült és Jeszenszky holtan lefordult a székről. Semmi irást sem hagyott hátra. Az öngyilkosságot illetőleg egy asszony miatt követte el, akibe szerelmes volt, s a ki nemrég tragikus körülmények közt halt meg. Jeszenszky anyja súlyos betegesen fekszik lakásán.

* **A vasuti munkások országos szövetségének** debreceni helyi csoportja 1906. év november hó 17-én a Margit-fürdő helyiségeiben táncos, világgostáival egybekötött műsoros, kedélyes és batyu-estélyt rendez. Műsor: 1. Nyitány. Előadja a műkedvelő zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja nagytisztelt Jánosi Zoltán ur 3. Népdaok. Eneklí Medgyesy Dániel. 4. Nőtlen élet. Előadja Gáll István. 5. Zene négyes. Előadja Bibel Miklós M. 6. Bufaló társaság. Előadja Milos Márton, Ródl Péter, Szász István, Mosinszki M. 7. Özvegy ember. Előadja Reznicek Győző. 8. La cinquantaine par Gabriel-Marie. Előadja gordonkák Gazdag Dénes. Zongora kísérettel Vágó Béla. 9. Különléle kacagató. Előadja gróf Ipcska Sándor. 10. Átváltozó művész. Frizzo tanítványa, ki egész Európát nagy sikerrel beutazta. Előadja Iolg fon Jajtelez. 11. Népdaok. Előadja Osváth Gyula. 12. Koks és Boks, bohózat. Előadják A brecht Béla, Fehérváry Anuska, Machsek Ferenc. 13. Csöcselék. Iria nagytiszt. Jánosi Zoltán. Előadja Csomor Gyula. 14. Vagyes ének-szám (szóló.) Eneklí Bucsay István. 15. Német magyar forradalom. Előadja a nagyközönség. Belépti díj nincs. Kezdate este 7 órakor.

* **Az aratósztrájk elítéltejei.** A nyári aratósztrájk erélyes elnyomása csak most tűnik ki, amidőn a Földmunkások Szakszervezeti Értesítője közli az e tárgyban annak idején hozott ítéleteket, amelyek szerint június közepétől július közepéig, tehát egy hónap alatt elítéltek Aradmegyében 81 munkást, összesen 1620 napi büntetésre. Bács-Bodrogmegyében 126 munkást 4470 napra, Baranyában 154 munkást 4620 napra, Békésben 873 munkást 18.668 napra, Csanádban 49 munkást 2940 napra, Csongrádban 36 munkást 1080 napra, Fejérmegyében 156 munkást 4130 napra, Temesben 67 munkást 4020 napra, Torontálban 39 munkást 1157 napra, összesen 1581 munkást 37.707 napra.

* **Merénylő férj.** Budapestről írják: Ifju Novák József 26 éves női szabó már hónapokkal ezelőtt elhagyta a felesége és bátyjához Czipere Ferenc portáshoz költözött a Rózsa utca 4. száma alá. Novák azonban sehogysem tudott megnyugodni a dologban.

Kérlette a feleségét, könyörgött neki, hogy térjen vissza hozzá, az asszony azonban hallani sem akart róla, mert a férj erőszakos természetű volt. Novák erre bosszúra határozta el magát, Levelet írt a feleségének, és közölte vele, hogyha nem tér vissza hozzá azyvnlóvi, azután öngyilkosságot követ el. Tegnap meg is jelent sógora lakásán és követelte Czipererőt, hogy vezesse a feleségéhez. Cziperer látva a magából kikelt ember izgalmát, utját állotta. Erre Novák revolvert rántott és kétszer a sógorára lött. A golyók szerencsére nem találtak. A merénylő férj ezután a főkapitányságra aietett, ahol önként jelentkezett. A rendőrség letartóztatta.

* **A kamatláb.** Londonban újabb kamatláb-emeléstől tartanak. Csütörtökön dől el, vajjon az angol bank még a hat százalékon is tud megye-e. Nálunk utoljára óta nem javult a helyzet, de egyelőre az Osztrák-magyar bank fötanácsa nincs ülésre összehívva s így a kamatlábemelés kérdése egyelőre nem aktuális.

* **Az aranyárak drágulása.** Az osztrák aranygyűrűgyárosok tegnap tíz százalékos áremelést határozták el. A bécsi aranylánc, valamint az ezüstáru gyárosok még e héten értekezletet tartanak az arany és ezüstárak egységes rendezése és a fazon-árak emelése tárgyában.

* **A komlópiacról.** Péterőcön a komlóárak október elejétől fogva állandóan estek, olyannyira, hogy az akkori árakhoz képest 40-60 korona különbözet mutatkozik. A kínálat ugyan távolról, sem olyan nagy, mint volt, azonban csökkent a vételkedv is. Az üzlet teljesen lanyha, vételtek pedig csak nagy áragédménnyel történhettek, úgy, hogy a komló legnagyobb része 100-160 koronáért kelt el. Hogy a jelenlegi alacsony árak a gyenge világterméssel arányban nincsenek, azt teljesen bizonyos, az áresések indokolatlan voltát magok a termelők is belátták és ezért komlójokat a kínálatból kivonták, várakozó álláspontra helyezkedtek. A legutóbbi árjegyzések a petróci piacon a következők: Jobb minőségű komló 140-170 korona, közép minőségű komló 120-140 korona, selejtes minőségű komló 80-100 korona.

* **Eljegyzés.** Mayer Jenő a debreceni kereskedői kar nagyrabecsülésben álló tagja tegnapelőtt jegyezte el Bosznay Ilona kis asszonyt. Az eljegyzéshez a rokonok, barátok jóismerősök és kiterjedt rokonság őszinte szerencsekívánatai fűződnek.

* **Ellopott váltó.** Érzékenyen megkárosította Halász Péter Szent-Anna utcai lakost ismeretlen tettes. Halász ma délelőtti betért Boros András Kossuth utcai kocsmájába. Ott időzése közben a fogásra akasztott kabátjából ismeretlen tettes ellopta tárcáját, melyben egy 1200 koronáról szóló váltó volt. A váltón határidő nem volt kiütselve. Feljelentésére a rendőrség nyomoz.

* **A persely.** Ha a templomi persely szája bezárni tudna, de sokszor szidná meg a jámbor hívőket, akik, — hogy mások lésák — bedobnak ugyan az istentisztelet után valamit a perselybe, de az a valami sokszor nem pénzdarab, hanem, dolmány-pityke, vagy nadrággomb. Olykor az asszonyok réklíjéről is kerül egy-egy kerek gomb a perselybe, a jótékonyág obulusa helyett. Egy kis közeli községben a katolikus plébános már régóta bosszankodott azon, hogy valahányszor felnyitotta a templomi perselyt, legalább 15-20 gombot talált a krajoárok és hatások között. Törte a fejét, hogy milyen tapintatos módon róhatná meg ezért vicces kedvű és fukar híveit az eklézsiának. Végre azt a formát választotta, hogy a vasárnapi szentbeszéd után így szólott híveinek a szószékéről:

— Kedves barátaim, még valamire kérlek benneteket. Arra, hogy ne csak gombokat dobjatok mindig a perselybe, de néha — tőt és cénát is. Mert ha már gombokkal adoztok a jótékonyágnak, legalább adjatok hozzá tőt és cénát is, hogy a sze-

gény emberek föl is varrhassák a gombokat a ruhájukra!

— **Erkölostelen férfi.** Kiss József Nyil-utcai lakos, akit ismerősei exaltált természetéről ismernak, tegnap 4 fillérrel a kására esalta Kalló Józsefné Apaffy utca 153. sz. alatti lakos 8 éves kis leányát. Mikor azonban lakása ajtaját belülről be akarta zárni, a gyönyörű kis gyermek megérezte a veszélyt és segítségért kiáltott. A szomszédok kiszabadították csábitója körmei közül, a romlott vérű, vadállatias embert pedig átadták a rendőrségnek. Tekintve, hogy már többször volt ily aljas bűnnel vádolva, a rendőrség nagy eréllyel indította meg ellene a vizsgálatot.

— **A modern amerikai leány.** Egy amerikai lapban furcsa hirdetés jelent meg. Miss Elisabeth Magie, kinek roppant egyhangu élete van az írógép mellett, magát nyilvánosan el akarja adni, s a legtöbbit ígért mint rabnője akarja követni mindennévé. A hirdetés így szól: „Nem egy leány adja el magát férjnek, de ez magán-üzlet, melyről keveset mondhatni. Ha én nyilvánosan teszek ilyesmit, oly árt ramélek elérhetni, mely az értékenek megfelel. Körülbelül 48,000 korona értéket képviselek, mert apám, egy kormányhivatalnok, ennyit adott ki a neveltetésemre. Mint gépirónó 48 koronát keresek helenként, vagyis öt százalékkal kamatoztam. Kíváncsi vagyok, hogy a rabszolgatartó urak mennyit adnak egy amerikai rabnőért. Fiatal, intelligens, jól nevelt, becsületes, poétikus lelkű, filozóf hajlandóságú, igazi nőies leány, baraa, nagy szürkezőld szemű, telt ajku, pompás fogoru, nem épen szép, de rokonszenves és jellemes leány vagyok. S bár mélyen vallásos vagyok, de nem vagyok bigott. Nem tudok varrni, de tudok izéssel öltözéket tervezni, a nyers húst nem tudom a mészárszékben megkülönböztetni, de kiűnősen tudok ebédet rendezni s összeállítani. Nem tudok nagy számokat összeadni, de tudok szépen elbeszélni. Nem képzelem magamról, hogy eredeti vagyok, mert hiszen rabnőnek ajánlom föl magamat: de talán példát adok ezer más leánynak, kik szintén fiatalok és telve vannak életörömmel, kiknek teste és lelke azonban borzasztó fáradtságos munkához van lekötve. — Miss Magie már egy csomó házassági ajánlatot kapott. No azokat, akik ajánlkoztak, nem irigyeljük.

* **Elveszett egy fehér fatenér kutya** fekete fejű. Pubi névre hallgat. A szives megtaláló kéretik Szent-Anna-utca 25. szám alá vinni, hol illő jutalomra részesül.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvú” gyógyszeriar 107-x 51.

x **A legjobb pörkölt kávé,** folyton frissen porgelve *Félegyházi Jánosnál* Piac-Miklós-utca sarkán.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

A rabló szerelme.

Gáspár—Kajetán Zsiga házassága.
Sóvágó és cinkosságainak bünpöre.

— **Újabb tanukihallgatások.** —

(Saját tudósítónktól.)

— nov. 7.

A Sóvágó féle bünpörben ma meg tartott kihallgatások során igen érdekes adatok merültek fel, melyek arról tesznek bizonyosságot, hogy Sóvágó cinkosai, a rablások, a gyilkosságok a fosztogatásokon kívül még szerelemmel, házasságkötésekkel is foglalkoztak. A banda egy végtelen eleganciával bíró alakjából van szó, — aki különben va-

lóságos Adonis i alak, — aki egy szegény leánynak ígért örök szerelmet, szerepelyén természetesen nem mint rabló, hanem mint ügyvédjelölt. Már az eljegyzés napját is kitűzték, és hogy a házasságból még nem lett semmi, az nem a főhősen, hanem a megindított nyomozáson mulott, mely időnek előtte menekülésre kényszerítette a rablóvezér vőlegényt.

A mai nap folyamán a debreceni vizsgálóbírószághoz tanukihallgatásra Monostor-Pályiból több ember volt beidéztve, közöttük Nagy István és felesége azonkívül leányuk Nagy Lidia. Az ő vallomásuk a legfontosabb és a legérdekesebb a többi beidéztet csupán elenyésző fontosságú vallomásokat teit.

Nagy Istvánék teljesen egybehangzó vallomásából kitűnik, hogy a Sóvágó banda két tagja, nevezetesen maga a vezér Sóvágó és Gáspár Kajetán Zsiga (még több álnéve is van) a múlt év november közepe táján, tehát a hosszupályi rablások után átrándult Monostorpályiba, hol bizonyára szintén valamiféle rablási műveletet akartak végre hajtani.

Alkalom azonban nem nyílott nekik, de azért ők ott maradtak és beszállásolták magukat Péntek Gáborék. ki jó is barátjuk volt, mivel az egyik cinkos Siteri András, a híres vándorló testvére az asszonynak. Itt egész jól találták magukat, távol a világ zajától, távol a jómadarakat örökösön zaklató osendőrség rosszindulatától, úgy annyira, hogy napokig ott tartózkodtak, várván a jó szerencsét, mely gazdsg zsákmányt helyezze nekik kilátásba.

Időközben a hódító külsejű, meggyerő módon Gáspár Kajetán Zsiga ismeretséget kötött szintén a Török Gáborék házában lakó Nagy Istvánékkal, igen természetesen legelső sorban viruló szépségű leányukkal a Lidival. Nagyék magyaros vendégszeretettel fogadták a feléjük közeledő „ügyvédjelölt” urat és gyakran meghívták magukhoz, annál is inkább, mert a neves Zsiga ugy adta elő a dolgot, hogy háziúrnáczba jött Monostorpályiba.

Igy kezdődött a rabló szerelme, mely rövid három nap oly mély gyökeret vert a mit sem sejtő leány szívében, hogy mikor biztos fellépésével Gáspár Zsiga a kezét megkérte, a szülők minden habozás nélkül beleegyeztek a házasságba. Az eljegyzés napját aztán hamarosan ki is tűzték december elejére.

Ez időtől kezdve az ügyvédjelölt Gáspár Zsiga, folyton boldog menyasszonya mellett ült és regélt neki a sirig tartó szerelemről. A leány szülei is vigan dörzsölgétek kezüket, mert hisz az uri vőlegény egyes hanyagul elejtett szavaiból nagy vagyont sejtettek, mely a fiatal párra várt.

Mialatt így szövődtek a szerelem csillogó szálai, azalatt a hosszupályi csendőrség erélyesen nyomozott a Kende Ernő gyógyszerész kárára elkövetett rablásban. Sóvágó, ki aligha lehetett szerelmes, idejekorán észrevette a közelgő veszedelmet és figyelmeztette társát, hogy meneküljön ki hova tud. A nagy szerelem Gáspár Zsiga szívében is homályosulni kezdett e végzeteljes szavakra és csakhamar bucsút intett epedő menyasszonyának azzal, hogy hivatali ügyekben pár napra elutazik, de minél előbb vissza fog térni. Azóta Nagy Lidia híret sem hallotta, hiába kérdezte a csicsérgő madártól, a suttyogó szellőtől... Eltűnt... A vőlegény más vidéken rabolt és fosztogatott.

A mai kihallgatáson látták egymást visszont az epedő szerelmeseit, de ezuttal a vőlegény vádolt, a jegyes pedig tanu volt és a férfi nem gyöngéd szokat sugott a menyasszony fülébe, hanem ugyancsak kiabált — amennyire a vizsgálóbíró türelme megegedte, — hogy egy szó sem igaz a tanu vallomásból, mely újabb adatot tárt fel a vizsgálóbírószághoz, melynek kezében már megvannak a cinkosok működéseinek összes főbb és nevezetesebb mozzanatai.

Gáspár Zsiga maútan látta, hogy tagadásával mit sem ér el, kérte hogy hallgassak ki az ügyre vonatkozólag Péntek Gábor. Ez a Péntek Gábor pedig már régebben meghalt amit a Zsigának is tudni kellett volna, mivel az özvegyének vendégszeretét élvezte oly sokáig.

A kihallgatott leány kész vallomásra megesküdni. A vallomás nyomán még érdekesebb körülmények kerülhetnek felszínre.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Csütörtök „Asszony” Szinmű, Ujdonság (A)
Péntek „Asszony” Szinmű, Ujd. (B.)
Szombat „Forgószél kisasszony” Énekes bohózat, Ujdonság. (C.)

Porzolt Kálmán Debrecenben.
 Jelentettük már, hogy „Az asszony” holnapi bemutatóján jelen lesz annak szerzője, Porzolt Kálmán is. A jeles író örömmel üdvözljük Debrecenben. Darabja a „Nemzeti Színház”-ban történt fogadtatásából ítélve, fényes sikert fog aratni nálunk is, így tehát a közönségnek kellő alkalma lesz arra, hogy az illusztris íróval szemben rokonszenvét kimutassa. Író, hírlapíró társaink és a színház tagjai és más irodalom-barátok bizonyára egyetértenek velünk, a midőn azt indítványozzuk, hogy Porzolt Kálmán tiszteletére előadás után gyűljünk össze az „Angol Királyné” éttermében (odaszállt Porzolt) és együtt ünnepeljük a fényestollu drámaíró, kinek egyénisége olyan, hogy méltán szolgálhat egy-egy társaság központjával.

Az asszony Porzolt Kálmán nagy sikert aratott színművének holnap csütörtökön lesz a bemutatója, melyben különösen Lukács Juliskának van hálás szerepe. Az érdekes ujdonság telve van erőteljes drámai jelenetekkel, és a legkiválóbb színjáratú érzékkel elhelyezett dicsőítéssel. A fő szereplők Szabó Irma, Szakács, Ternyei, Deési, Bérczi stb.

A heti ujdonságok. A forgószél kisasszony francia énekes bohózat, melyben rendkívül hálás szerepe van Főhy Frida, Bérczi, Ternyei és Bérczinek, szombaton, f. hó 10-én kerül először színpadra. A „Két Hipoli” operette bemutatója, vasárnap lesz, a főszerepekben Főhy Frida, Lónyai Piroška, Radó Anna, Vida Ilona, a férfiak közül Polgár, Arkosy, Deési, Bay, Sarkadi stb.

Előkezületben. A „Szép Ilonka” Szávay Gyula nagysikert aratott operetteje, melyhez Zilahy igazgató teljesen új és fényes kiállítását csináltat. Az operette főszereplői Zilahyné, Főhy Frida, Lónyai Piroška, Vida Ilona, Polgár, Arkosy, Bay, Bérczi, Sarkadi stb.

TÁVIRATOK

A király mikor jön B.-pestre.

Budapest, nov. 7. Félhivatalosan megcáfolták, hogy a király már a jövőhéten Pestre érkezik. Illetékes helyen kijelentik, hogy utazására nézve még nem történt semmi intézkedés.

Ellopott állam okmányok.

Budapest, nov. 7. A miniszterelnök ségen óriási feltűnést kelt a miniszterelnök fontos irattáskájának eltűnése. Wekerle tegnapi délután kikészítette táskáját, mely telve volt fontos államokmányokkal. Ezekről a királynak akart referálni. A miniszterelnök már elutazott, mikor a szolgál, kire a táskát bízták nagy konsternációt keltve jelentette, hogy az okmányok eltűntek. Az ügyben a legzárkózottabb körű nyomozást indították meg.

Nagy vasuti szerencsetlenség.

Pozsony, nov. 7. Az itteni teherpályaudvaron két nagy sebességgel haladó teher-

vonat összeütközött, két alkalmazott meghalt, nyolc kocsi porrá zúzódott. A kár meghaladja a százezer koronát. Az összeütközés pillanatában a kocsik tíz méternyi magasságra tolódtak össze.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 7.

Buzsakinál kielégítő, vételező mérésélt. Nedvezőbb irányzat mellett 35000 métermáza került forgalomba tartott áron. Egyéb gabonanemek változatlanok.

Idő: szép.	11.82—84.
Buza áprilisra	11.34—36.
Rozs áprilisra	10.26—28.
Zab áprilisra	14.34—36.
Tengeri 1907 májusra	20.26—28.
Repce augusztusra	—
Rozs októberre	—
Zab októberre	—
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	—
Buza októberre	—

Városi Színház.

Bérlet 34. szám (A) Bérlet 34. szám (A)
 Debrecen, csütörtök, 1906. november 8-án:
 Ujdonság! Ujdonság!

Itt először:

AZ ASSZONY.

Szinmű 4 felvonásban. Írta Porzolt Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Peithei Lóránd, orsz. képviselő.	Szakács A.
Jolán, neje	Lukács J.
Etel, Lóránd huga	Szabó Irma.
Gyöngyösi Béla kapitány	Defésy Alfréd.
Tsbajdy A. ügyvéd, orsz. képviselő.	Ternyei L.
Bakó Béni orsz. képviselő.	Bérczi Ernő.
Fifi, színésznő	Almási Lola.

Holnap, pénteken, november 9-én:

Az asszony.

Szinmű 4 felvonásban.

Törvénykezés.

§ Csaplár Benedek gyilkosa. Az esküdtbírósg Jung József gázczyári munkást,

ki Csaplár Benedek piarista rendfőnökét orozva megtámadta és agyonütötte — három évi fegyházra ítélte.

Szerkesztői-posta.

G—ő. A négy színész („mind hősök ők, mind férfiak”) nyiregyházi afférjébe nem tettük szó tárgyává; „kalandorok”-nak neveztek őket, személyes ügyét végeztek személyes felfogásuk szerint. Benünkét más szempontból érdekel az ügy. Holnap premier lesz a debreceni színházban, erős dráma adnak, melyen a kiváló budapesti szerző is jelen lesz. Am amidőn a drámai személyzet közvelel az előadás előtt Nyiregyházán kalandoz (pardon kalandoz — ez nem sörtő szó) hát mikor próbálják a debreceni darabot? Ez most a kérdés!

Leon. Nem lehet.

A Scott-féle Emulsió

minőségében mindig egyforma, mert előállításához mindig a pénzrel, ügyességel és gondnal megszerezhető legjobb anyagok használtak. A Scott-féle Emulsió készítésénél kizárólag a legfinomabb norvégiai gyógyszerkamájolaj lesz feldolgozva és így a többi alkatrész is mindig csak elsőrendű minőségű. Ennek tulajdonítható, hogy a Scott-féle Emulsió rendkívüli táp- és gyógyerejét az orvos urak is méltatják a ez gyermekeknek és felnőtteknek, valamint a gyöngeség minden elképzelhető esetében mint kitűnő tápszert oly gyakran rendeltesik. A Scott-féle Emulsió hatásának erejében messze felülmúlja a közönséges csukamájolaját.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy. Ezen lapra való hiva kozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 3450

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők; uszodák, török, kő- és márványfürdők; hőlég, szénsavas és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Abázia kávéház

megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Sas-utca 4. sz. a. eddig Iparkávéház cím alatt fennállott üzletet átvettem s azt **Abázia kávéház** cím alatt, a mai napon egyik helybeli elsőrangú zenekar közreműködésével megnyitom.

Pontos és előzékeny kiszolgálatom mellett, a n. é. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ROSNER MÁRTON
 kávéház tulajdonos.

**Magyar államvasutak
menetrendje.**

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	8	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	17
Miskolc — Kassa felé —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé —	este	7	23
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérrel —	d. e.	8	16
E-Boszörmény	d. u.	11	11
E-Bz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	24
vásártérrel —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérrel —	este	7	07
P.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
P.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	53
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé —	d. u.	4	51

Bpestre érkezik:		óra	perc
A reggel 8 ó. 57 p. kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p. kor ind. sz. v.	este	8	40
A este 10 ó. 31. kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 48 p. kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:		óra	perc
A d. u. 12 ó. 4 p. kor érk. gy. v.	reggel	7	35
A d. u. 8 ó. 29 p. kor érk. sz. v.	reggel	9	—
A este 8 ó. 29 p. kor érk. gy. v.	d. u.	3	35
A este 8 ó. 24 p. kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladánygy. v. átállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:		óra	perc
Budapest felől (sznmélyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	8	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánygy. —	reggel	7	48
Csak Szatmár felől —	reggel	8	48
Szatmár — M.-Sziget felől —	d. u.	4	12
Csak M.-Sziget felől —	este	10	11
Szatmár felől —	este	8	40
Kassa — Miskolc felől —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31

vásártérre —		óra	perc
E-Bz. Mihály	reggel	7	35
E-Boszörmény	d. e.	7	40
felől	este	8	23
vásártérre —	este	8	28
vásártérre —	d. u.	8	29
vásártérre —	d. u.	8	35

F.-Abony felől vásártérre —		óra	perc
F.-Abony felől m. á. vasúttól	d. u.	7	44
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől máv. hoz	reggel	5	25
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
	d. u.	8	18

Öreg és ifjú férfiaknak

ajánlatik az újabb és bővített kiadásban megjelenő mű: Dr. Müller egészségügyi tanácsosnak a megzavart ideg- és situális rendszer elől és annak gyökeres gyógyításáról írott könyve szükség céljából. Szabad küldés borítékban 1 kor 20 áll, értékű bélyeg ellenében.

Curt Röber, Braunschweig.

Zalai Márk tanár

három havi könyvviteli tanfolyama

felnőttek számára

november 3-án megnyílik,

Tandij 50 korona.

Beiratás

naponta 10-12 óráig. (Városi bérpalota 2. szám. III. kapu, 2. emelet.)

Prospektus kívánatra.

MINIMAX.

A legtöbb tüzesetek a nyári idényben esnek. — Ha minden háznál, üzlethelyiségben, műhelyben, szállodákban csak egy

MINIMAX

tűzoltó készülék volna, nagy tűzkárok lennének elkerülhetők — Minimax szab. tűzoltó készülékek egyedüli raktára

TOTH GYULA

vaskereskedő, DEBRECEN, Városháza.

MINIMAX.

Rozsnyay Serail piperre-különlegességei

kipróbált közkedvelt és igen elterjedt szerek
Serail arckenőcs, kiváló hatású szepő ellen-
az arcot fehériti és bürönytávolítóvá teszi. Kis tégely 70 fillér, nagy tégely K 1.40. — Serail-crème nap-
pa i használatra 1 kor. — Se all-hajszesz hajhulás,
kopaképződés ellen. Kiváló hatása. H-ínvesztést
elősegíti. 1 üveg K 1.50. — Serail puder, kitűnő pi-
pere-por fehér, rózsacréme színben 1 doboz 1 kor.
— Se all-szappan, 1 drb. 70 fillér. — Valódi epa-
szappan. 1 drb 80 fill. — Serail-szájvíz. 1 ü. K. 1.50

ROZSNYAY Vasas china-bora

igen hatásos vérszegénység, sárgkór, neurasthenia
eseteiben Egy 1/2 literes üveg ára K 3 50. Egy 4 üve-
get tartalmazó postaláda K. 14.12 franko küldve A
Rozsnyay-féle vasas china-bor egyike a legelterjed-
tebb és leghatásosabb gyógyboroknak. A külföldi
készítményeket felülmulja. Vérszegényeknek külö-
nösen ajánlható.

Debrecenben kapható: Dr. Rotschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak drogériájában, — továbbá a készítőnél: Rozsnyay Mátyás gyógyszerésznél, Aradon, Szabadság-tér.

ROZSNYAY MÁTYÁS

Chinin-cukorkája

iztelen chininből. Többszörösen kitüntette, 1869-
ben a magyar orvosok és természetvizsgálók fiu-
mei vándorgyűlésén 40 arany pályadíjjal jutal-
mazva. Láz ellen! Nem keserű! Legjobb szer láz,
vállláz, malária ellen, különösen gyermekeknek,
a kik keserű chinint bevenni nem képesek. —
Valódi, ha minden egyes piros csomagoló-papi-
ron Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Étvágytalanság

esetén a
Rozsnyay-féle pepsin bor
csodát művel.

Kellemes, savanykás gyógybor; gyomorhurut, gyo-
morgyengőség ellen igen hatásos. Egy hat üve-
get tartalmazó postaláda K 19.32.

— Élővirág, csokrok és koszorúk a legszolidabb árak. —

Az őszi idény beálltával ajánlom dusan felszerelt élő-
virág üzletemet.

Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét kora
tavaszi nyitásra legválogatottabb fajú friss:

Jácint, Tulipán és más virág hagymáimat.

Allandóan nagy választékot tartok erőteljes **Pálmák-**
ból és mindennemű **disz növényekből**.

Szíves megtekintésre ajánlom kertészeti telepemet,
ahol is mindenkor készséggel állok rendelkezésre.

Levágott és cserepes virágokból szintén nagyvá-
lasztékot tartok, melyekből **menyaszonyi, disz és mellecsok-**
rokat, valamint **sirkoszorukat** megrendelésre a legfinomabb
izlés szerint készítek.

Helybeli, vagy vidéki megrendelések eszközölhetők a
Kossuth utcai (Városház épület) üzletben, vagy kertészeti tele-
pemen **Ferenc Jozsef ut 6. a.** Margit-fürdővel szemben.

Kiváló tisztelettel

Paczelt János

kereskedelmi és mű-kertész.

Kertek rendezését és azokról tervezetet izléseken készítik.

Legfinomabb izlés és pontos kiszolgálás.

14221906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2715/2 1906. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Hütth Tivadar, budaepsti bej. cég részére Szikszay Gyula debreceni lakostól 350 kor. — fill. tőke, ennek 1906. évi március hó 15. napjától számítható 5% kamatai és eddig összesen 70 kor. 64 fill. perköltség erejéig 1906. évi október hó 6. án bíróság le foglalt és 1404 koronára becsült fürdői és vendéglői felszerelvényekből álló ingóságok **1906. évi november hó 15-én délelőtt 10 órákor** kezdetét veendő es debrecenben, a Margit fürdő telepen megtartandó nyilvános bírói árberésen a legtöbbet ígérőnek azonnali vészpénz fizetés mellett szükség esetén kecsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. évi okt. hó 30. án.

Török Péter
bírói kikaldott.

Szőlőoltvány Eladás.

A ki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkismeretesen vezetett oltványtelepéhez OS-CANADON (Toronto megye) — a hol szőlőoltvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöld itványok, bor- és csemegefajók, valamint amerikai sima és gyökeres szőlő esszók, nemkülömben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók.

Szőlőoltványok külön célra választott fajok. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő-levél közül itten csak egy: Igen tisztelt Vite ur! A f. év t. v. szán általam ön-ől rendel: szőlőoltványokkal és amerikai lányokkal nagyon meg vagyok elégedve minden igyekezetem oda irányul, hogy szőlőoltványtelepét ismerőseimnek és barátainak figyelmébe ajánljam. A jövő év tavaszán ismét óhajtok rendelni, minél fogva kérem sives: edjék árjegyzékét: nekem annak idején megküldeni, azonban már nem Abauj-Csécsbe, hanem Abauj-Szepsibe, mivel a f. év okt. 1-én oda költözöm át, ott lévén megválasztva.

Abauj-Csécs, 1906. szept. 14. Hazafias édvözléssel **Kádár István** jegyző.

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztyük
Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Ha köszvényben, reumában, ischiában szenved,
vegyen egy üveg 566-66-2.

Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,

mely csuizt, köszvényet, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagasztásokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható **Dr. Flesch E. M.** „Magyar korona” gyógyszer-tárában, Győr, Baross-ut 24. szám. — Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelkezésénél már bérmentve utánvétel küldjük.

Szövetkezés! Takarékoság! Erő! a jólét alapja!

Aláírási felhívás.

A ki fiának pályája kezdetén pénzt akar adni.
A ki leányát gond nélkül akarja kiházasítani.
A ki önállósítani akarja magát
A ki házat, földet akar szerezni olcsó kényelmes lefizetésre.
A ki öreg napjaira betegségére nem akar másra szorulni,
idején gondoskodjék és lépjen be a

Népsegélyző Bank

m. sz. most alakuló II. évtársulata tagjai sorába erejéhez mérten heti befizetéssel. Iskolás gyermekekre, kis jövedelmű egyénekre való tekintettel már

heti 10 fillér

befizetéssel is be lehet tagul lépni.

Betétjeire mindenki könnyen törleszthető kölcsönt kaphat, mert társulatunk 6 és 12 évesek.

Első évtársulatunk 1523 tagja 42085 betétet fizet hetenkint, mely befizetés az évtársulatok lejártáig cs. 1750,000 K. befizetésnek felel meg, mely összeg után a társulat tagjai 6% haszoneredményben fognak részesülni.

Eddig 300 esetben 600,000 kor. kölcsönt adtunk ki szövetkezetünk tagjainak.

Tagul jelentkezheti a **NÉPSEGÉLYZŐ BANK** m. sz. helyiségeiben **Piac-utca 12. szám.**

AZ IGAZGATÓSÁG:

DOMAHIDY ELEMÉR

Hajdu vm. és Debrecen sz. kir. város v. főispánja elnök.

GERÉBY PÁL

földbirtokos ügyvezető igazgató.

Dr. WEISZ JÓZSEF

ügyvédi jogtanácsos

Dr. Balkányi Emil

Dr. Burger Andor

Somossy László

Werlin Sándor

Gyuresány Béla

FORRAI ERNO

földbirt. alelnök

Békés Lajos

Dávidházi Kálmán

Lamprecht Frigyes

KONTSEK GÉZA

nagykeres. alelnök.

Dr. Kun Béla

Békés Emil

Lusztig Dezső

Dr. Varga Elemér

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Trigárszky Emil

Ungár Jenő.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőngösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.